

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 juni 2015

10 juin 2015

WETSVOORSTEL

PROPOSITION DE LOI

**tot wijziging van de artikelen 36 en
63 van het koninklijk besluit van
25 november 1991 houdende de
werkloosheidsreglementering, teneinde
de inspanningen van de jongeren
en van de rechthebbenden op een
inschakelingsuitkering te steunen**

**visant à modifier les articles 36 et 63 de
l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant
réglementation du chômage afin de soutenir
les efforts des jeunes et des bénéficiaires
d'allocations d'insertion**

(ingediend door mevrouw Catherine Fonck)

(déposée par Mme Catherine Fonck)

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GOI	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
 CRABV: Beknopt Verslag
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum
 COM: Commissievergadering
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA: Questions et Réponses écrites
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
 CRABV: Compte Rendu Analytique
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)

PLEN: Séance plénière
 COM: Réunion de commission
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.dekamer.be
 e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél.: 02/ 549 81 60
 Fax: 02/549 82 74
 www.lachambre.be
 courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel beoogt het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering te wijzigen om de inspanningen van de rechthebbenden op een inschakelingsuitkering te steunen en zodoende de band tussen het stelsel van de inschakelingsuitkering en de arbeidsmarkt aan te halen aan de hand van de volgende maatregelen: (i) de vergoedbare periode van 36 maanden wordt verlengd ingeval de betrokkene vrijgesteld is wegens beroepsopleiding, een studie met voltijds leerplan volgt, coöperant-jonge werkzoekende is, vrijwillig dienst neemt in het leger of een onbetaalde stage in België volgt, en (ii) er wordt een additioneel recht van 12 maanden toegekend wanneer de betrokkene in de vergoedbare periode driemaal gunstig wordt geëvalueerd. Dit alternatief strekt er tevens toe de vergoedbare periode te verlengen wanneer het gaat om een jongere die als mantelzorger is vrijgesteld. Voorts beoogt deze regeling de maximumleeftijd waarop de inschakelingsuitkering voor het eerst kan worden aangevraagd, op te trekken van 25 jaar naar 28 jaar. Tot slot beoogt deze regeling het recht op een inschakelingsuitkering te openen voor jongeren jonger dan 21 jaar, die voor de duur van hun volledige inschakelingstijd een opleiding hebben gevolgd die aanleiding kan geven tot een vrijstelling op grond van de werkloosheidsreglementering.

RÉSUMÉ

Cette proposition de loi vise à modifier l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage en vue de soutenir les efforts réalisés par les bénéficiaires d'allocations d'insertion et, de ce fait, intensifier le lien entre le régime des allocations d'insertion et le marché du travail par le biais des mesures suivantes: (i) la prolongation de la période indemnisable de 36 mois en cas de dispense pour formation professionnelle, études de plein exercice, coopérant — jeune demandeur d'emploi, engagement volontaire militaire et de stage non rémunéré en Belgique et (ii) l'octroi d'un droit additionnel de 12 mois suite à trois évaluations positives durant la période indemnisable. Elle vise également à prolonger la période indemnisable lorsqu'il est question d'un jeune bénéficiant d'une dispense aidant-proche. Par ailleurs, elle a pour objet de relever l'âge maximum auquel les allocations d'insertion peuvent être demandées pour la première fois de 25 à 28 ans. Enfin, elle entend ouvrir le droit aux allocations d'insertion si le jeune de moins de 21 ans a réalisé, pendant l'intégralité de son stage d'insertion, une formation pouvant donner lieu à une dispense sur base de la réglementation chômage.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. Verlenging van de vergoedbare periode van 36 maanden: uitbreiding van de mogelijkheden

A. Inleiding

Krachtens het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering zijn de jongeren van minder dan 25 jaar gerechtigd op een inschakelingsuitkering op grond van hun studie, nadat zij een inschakelingstijd hebben voltooid waarin zij als werkzoekende ingeschreven moeten zijn geweest en beschikbaar moeten zijn gebleven voor de arbeidsmarkt.

Sinds de inwerkingtreding van een koninklijk besluit van 28 december 2011 (*Belgisch Staatsblad* van 30 december 2011) is het recht op een inschakelingsuitkering beperkt tot een periode van 36 maanden, gerekend van datum tot datum, vanaf de dag waarop het recht voor het eerst werd toegekend¹. Door deze maatregel zijn veel jongeren van die regeling uitgesloten, wat betreurenswaardig lijkt in een crisisperiode. Uit de recentste RVA-cijfers blijkt dat het recht op een inschakelingsuitkering voor 1 035 werklozen afliep in maart 2015; in januari 2015 waren het er 18 432, en in februari van dit jaar 1 168.

Het is evenwel een vaststaand feit dat er een kloof gaapt tussen het aantal beschikbare banen en het aantal werkzoekenden. Uit de cijfers die Eurostat heeft bekendgemaakt, blijkt immers dat er in heel 2014 83 007 vacante jobs waren, terwijl de werkloosheid in België piekt, met bijna 460 000 werkzoekenden die een uitkering ontvangen.

In een recent arrest heeft het Hof van cassatie er nogmaals op gewezen dat de inschakelingsuitkering niet bedoeld is als vergoeding voor een werknemer die zijn werk is verloren om redenen buiten zijn wil, maar om de jongeren makkelijker toegang tot de arbeidsmarkt te verschaffen (Hof van cassatie, 8 oktober 2012, S.11 0150.F).

Met het actief zoeken naar werk door de werkzoekende wordt rekening gehouden bij de inschakelingstijd (die krachtens het koninklijk besluit van 28 december 2011 op 310 dagen werd gebracht). Volgens artikel 36, § 2, van het koninklijk besluit kan het totaal van 310 dagen meer bepaald bestaan:

¹ Zie artikel 63, § 2, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

I. Prolongation du crédit de 36 mois: extensions des hypothèses

A. Introduction

En vertu de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, les jeunes de moins de 25 ans peuvent être admis au bénéfice d'allocations d'insertion sur base de leurs études, au terme d'un stage d'insertion pendant lequel ils doivent être restés inscrits comme demandeurs d'emploi et avoir été disponibles pour le marché du travail.

Depuis un arrêté royal du 28 décembre 2011 (*Moniteur belge* du 30 décembre 2011), le droit aux allocations d'insertion est limité à une période de 36 mois, calculée de date à date, à partir du jour où le droit a été accordé pour la première fois¹. Cette mesure entraîne l'exclusion de nombreux jeunes de ce système, ce qui semble regrettable en situation de crise. Selon les derniers chiffres de l'ONEm, le nombre de chômeurs dont le droit aux allocations d'insertion a pris fin en mars 2015 s'élève à 1 035. Il était de 18 432 en janvier et de 1 168 en février 2015.

Toutefois, il est un fait avéré qu'il existe un fossé entre le nombre d'emplois disponibles et le nombre de demandeurs d'emplois. En effet, selon les chiffres rendus public par Eurostat le nombre d'emplois vacants s'est élevé à 83 007 sur l'ensemble de l'année 2014 alors que le chômage en Belgique plafonne avec près de 460 000 demandeurs d'emploi indemnisés.

Dans un récent arrêt la Cour de cassation a rappelé que les allocations d'insertion, "*ont pour objectif non pas d'indemniser un travailleur qui a été privé de son travail pour des raisons indépendantes de sa volonté mais de faciliter l'accès des jeunes au marché du travail.*" (Cass. 8 octobre 2012, S.11 0150.F).

Le comportement actif du demandeur est pris en compte en ce qui concerne le stage d'insertion (porté à 310 jours par l'arrêté royal du 28 décembre 2011). En effet, selon l'article 36, § 2 de l'arrêté royal, le total de 310 jours peut notamment consister:

¹ Voy. article 63, § 2, de l'arrêté royal chômage.

— in werkdagen;

— in dagen waarop de jongere is ingeschreven als werkzoekende, met bepaalde uitzonderingen²;

(...)

— in dagen waarop in het buitenland een stage is gevolgd “die leidt tot een toename van de mogelijkheden die de werkloze heeft op de arbeidsmarkt”, op voorwaarde dat ze door de directeur van het werkloosheidsbureau wordt aanvaard;

— in dagen tijdens dewelke de jonge werknemer een ondersteuning heeft gevolgd, voorafgaand aan de toekenning van een startlening;

(...);

— in dagen tijdens dewelke de jonge werknemer gevestigd is als zelfstandige in hoofdberoep³;

— sinds 1 september 2010 tellen voor de stageperiode ook de dagen mee waarop de jongeren een “vrijwillige militaire inzet” vervult van een welbepaalde duur (7 weken)⁴.

Niettemin wordt het actieve gedrag van de begunstigde van de inschakelingsuitkering onvoldoende in rekening gebracht voor de vergoedingsperiode. Dat lijkt van weinig samenhang te getuigen, aangezien de inschakelingsuitkering bedoeld is om de arbeidsmarkt toegankelijker te maken voor de jongeren.

² Meer bepaald:

- a) de dagen gelegen tussen het einde van de lessen en 1 augustus, behalve indien hij de studies in de loop van een schooljaar heeft onderbroken;
- b) de dagen die voorafgaan aan het tijdstip waarop de jonge werknemer werkloos wordt wegens omstandigheden afhankelijk van zijn wil in de zin van artikel 51, § 1, tweede lid, 3° en 4°;
- c) de periodes tijdens dewelke de jonge werknemer cursussen volgt in het kader van een studie of een opleiding, wanneer de volgende voorwaarden cumulatief vervuld zijn:
 - de studie of de opleiding heeft een voorziene duur van 9 maanden of meer;
 - het aantal lessen, met inbegrip van de eventuele stages, bedraagt per cyclus gemiddeld minstens 20 per week, waarvan minstens 10 van maandag tot vrijdag tussen 8 en 18 uur;
- d) de periodes van schoolvakantie of de periodes tijdens dewelke geen cursussen gegeven worden, gelegen in een studie- of opleidingscyclus bedoeld in punt c);
- e) de periodes van schoolvakantie of de periodes tijdens dewelke geen cursussen worden gegeven, gesitueerd tussen twee studie- of opleidingscycli bedoeld in punt c), indien de jonge werknemer zijn studie of opleiding zonder onderbreking voortzet.

³ Zie artikel 36, § 2, 8°, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 9 juli 2008.

⁴ Zie artikel 36, § 2, 9°, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 3 september 2010.

— soit en journées de travail;

— soit en jours d’inscription comme demandeur d’emploi moyennant toutefois certaines exceptions²;

(...)

— soit en journées de stage à l’étranger, si ce stage “accroît les possibilités pour le chômeur de s’insérer sur le marché de l’emploi” et qu’il est accepté par le directeur du bureau de chômage;

— soit en journées pendant lesquelles le jeune travailleur a suivi un appui préalable à l’octroi d’un prêt lancement;

(...)

— soit en jours pendant lesquels le jeune s’est installé comme indépendant à titre principal³;

— depuis le 1er septembre 2010, sont aussi pris en compte dans la période de stage, les jours pendant lesquels le jeune a effectué un “engagement volontaire militaire” d’une certaine durée (7 semaines)⁴.

Néanmoins, le comportement actif du bénéficiaire des allocations d’insertion n’est pas encore suffisamment pris en compte en ce qui concerne la période d’indemnisation. Ceci semble incohérent lorsque l’on sait que le but des allocations d’insertion est de faciliter l’accès des jeunes au marché du travail.

² A savoir les:

- (a) journées situées entre la fin des cours et le 1er août, sauf si le jeune travailleur a interrompu ses études dans le courant d’une année scolaire;
- b) journées qui précèdent le moment où le jeune travailleur est devenu chômeur par suite de circonstances dépendant de sa volonté au sens de l’article 51, § 1er, alinéa 2, 3° et 4°;
- (c) des périodes au cours desquelles le jeune travailleur suit des cours dans le cadre d’études ou d’une formation lorsque les conditions suivantes sont cumulativement remplies:
 - les études ou la formation ont une durée prévue égale ou supérieure à 9 mois;
 - le nombre d’heures de cours, y compris les éventuels stages, atteint, par cycle, en moyenne par semaine, au moins 20 dont 10 heures au moins se situent du lundi au vendredi entre 8 et 18 heures;
- d) des périodes de vacances scolaires ou des périodes durant lesquelles les cours ne sont pas dispensés qui se situent dans un cycle d’études ou de formation visés au point c);
- e) des périodes de vacances scolaires ou des périodes durant lesquelles les cours ne sont pas dispensés qui se situent entre deux cycles d’études ou de formation visés au point c), si le jeune travailleur poursuit ses études ou sa formation de façon ininterrompue.

³ Voy. le 8° inséré à l’article 36, § 2, par l’arrêté royal du 9 juillet 2008.

⁴ Voy. le 9° inséré à l’article 36, § 2, par l’arrêté royal du 3 septembre 2010.

Het klopt dat door middel van het koninklijk besluit van 20 juli 2012 er strenger op wordt toegezien of de begunstigde van de inschakelingsuitkering wel degelijk voldoet aan de verplichting actief werk te zoeken. Bovendien werd bij een koninklijk besluit van 17 juli 2013 (*Belgisch Staatsblad* van 29 juli 2013) een nieuwe verplichting opgenomen in artikel 36 van het werkloosheidsbesluit. Zo moet de jongere tijdens de beroepsinschakelingstijd twee positieve evaluaties hebben gekregen in verband met zijn werkzoekgedrag. Via de verschillende regelgevingswijzigingen werden het actief zoekgedrag van de aanvrager van de inschakelingsuitkering en het recht op de inschakelingsuitkering sterker met elkaar verbonden. Het lijkt evenwel opportuun om voort te gaan op de ingeslagen weg en die band nog meer aan te halen door de uitkeringsgerechtigde periode te verlengen met 12 maanden om aldus de jongere die tijdens de periode waarvoor hij voor de uitkering in aanmerking komt, drie positieve evaluaties krijgt, aan te moedigen.

In tien jaar tijd is het aantal werklozen die een opleiding volgen, overigens gestegen met 41,6 %. Volgens Sandrine Mary van *Bruxelles Formation* heeft 70 % van de mensen die een opleiding hebben gevolgd, werk gevonden binnen twaalf maanden. Het jaarverslag 2014 van de RVA preciseert in dit verband dat 42 711 werklozen hebben deelgenomen aan opleidingsprogramma's waarvoor een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende en van beschikbaarheid werd toegekend, wat in vergelijking met 2013 een forse stijging van 5,6 % is⁵. Gelet op die resultaten moet ook voort worden gezet op de opleidingsinspanningen.

Dit wetsvoorstel wil dan ook voor die twee vraagstukken oplossingen aanreiken.

Ten slotte wordt geen rekening gehouden met de specifieke situatie van de jonge mantelzorgers. Sinds 1 januari 2015 werd immers de vrijstelling om sociale en familiale redenen afgeschaft (koninklijk besluit van 30 december 2014). Die maakte het meer bepaald mogelijk ondersteunende medische en sociale zorg te bieden en tegelijkertijd een werkloosheidsuitkering te blijven ontvangen. Tijdens die periode was de mantelzorger er eveneens van vrijgesteld actief of passief beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt. De regering is onlangs op haar stappen teruggekeerd en heeft de

Il est vrai que le contrôle du respect de l'obligation de rechercher activement un emploi a été renforcé à charge des bénéficiaires des allocations d'insertion par l'arrêté royal du 20 juillet 2012. Un arrêté royal du 17 juillet 2013 (*M.B.*, 29 juillet 2013) a en outre ajouté une nouvelle obligation à l'article 36 de l'arrêté royal chômage. Ainsi, pendant le stage d'insertion professionnelle, le jeune doit avoir obtenu deux évaluations positives de son comportement de recherche d'emploi. Le lien entre le comportement actif du demandeur d'allocation d'insertion et le droit aux allocations d'insertion a donc été renforcé au fil des modifications réglementaires. Toutefois, il paraît opportun de continuer dans cette voie et de le renforcer davantage en encourageant le jeune qui obtient trois évaluations positives durant la période indemnisable en l'allongeant de 12 mois.

Par ailleurs, en dix ans, le nombre de chômeurs en formation a augmenté de 41,6 %. Selon Sandrine Mary de Bruxelles Formation, 70 % des gens qui ont suivi une formation ont trouvé un travail dans les 12 mois. Le rapport 2014 de l'ONem précise à cet égard que 42 711 chômeurs ont été insérés dans des programmes de formation pour lesquels une dispense d'inscription comme demandeur d'emploi et de disponibilité a été octroyée, ce qui représente une sensible augmentation de 5,6 % par rapport à 2013⁵. Au vu de ces résultats, les efforts de formation se doivent également d'être encouragés.

La présente proposition de loi entend donc apporter des solutions à ces deux problématiques.

Enfin, la situation particulière des jeunes aidants proches n'est pas prise en compte. On le sait, depuis le 1er janvier 2015, la dispense pour raisons sociales et familiales a été supprimée (A.R. 30 décembre 2014). Celle-ci permettait notamment de prodiguer des soins médico-sociaux tout en continuant à percevoir des allocations de chômage. Durant cette période, l'aidant-proche était également dispensé d'être disponible activement ou passivement pour le marché de l'emploi. Le Gouvernement a récemment revu sa copie et corrigé la situation en rétablissant rétroactivement une dispense

⁵ http://app.rva.be/D_documentation/Jaarverslag/Jaarverslag_volledig/2014/Jaarverslag2014/Jaarverslag_%202014_2/index.html#191/z, blz. 191.

⁵ http://app.onem.be/D_documentation/Jaarverslag/Jaarverslag_volledig/2014/RapportAnnuel2014/Rapport_%20annuel_%202014_%20-%20202/index.html#191/z, p. 191.

situatie rechtgezet door met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2015 te voorzien in een vrijstelling die uitdrukkelijk bedoeld is voor de mantelzorgers⁶. Het nieuwe artikel 90, § 3, van het werkloosheidsbesluit luidt thans dus:

“§ 3. De vrijstelling voor mantelzorg bedoeld in § 1 wordt toegekend voor een periode van

1° ten minste één en ten hoogste twee maanden per persoon die palliatieve zorg behoeft;

2° ten minste drie en ten hoogste twaalf maanden per aanvraag in de andere gevallen.

Indien dit op voorhand aangevraagd wordt, kan de vrijstelling bedoeld in het eerste lid, 1°, die een duurtijd kende van één maand verlengd worden voor een ononderbroken duur van één maand.

Indien dit op voorhand aangevraagd wordt, kan de vrijstelling bedoeld in het eerste lid, 2°, verlengd worden voor een ononderbroken duur van ten minste drie en ten hoogste twaalf maanden. Deze verlenging is hernieuwbaar onder dezelfde voorwaarden.

De samengevoegde duur van de periodes van vrijstelling toegekend op grond van het eerste lid, 2°, mag evenwel 48 maanden niet overschrijden. (...)”

Dit wetsvoorstel beoogt te bepalen dat de vergoedbare periode van 36 maanden wordt verlengd met het tijdvak waarvoor een vrijstelling voor mantelzorg is toegekend, als bedoeld in artikel 90 van het werkloosheidsbesluit zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 15 april 2015.

B. Toepasselijke regelgeving inzake de verlenging en uitbreiding van de inschakelingsuitkering alsook inzake het additioneel recht op die uitkering

B.1. Mogelijke situaties waarbij de periode van 36 maanden kan worden verlengd

Artikel 63, § 2, derde lid, 1°, van het werkloosheidsbesluit bepaalt dat de vergoedbare periode van 36 maanden wordt verlengd met de duur van de gebeurtenissen, ongeacht hun duurtijd, bedoeld in artikel 116, § 2, van het koninklijk besluit, wanneer die gebeurtenissen plaatsvinden of aanvangen tijdens de vergoedbare periode van 36 maanden.

⁶ Zie het koninklijk besluit van 15 april 2015 tot wijziging van de artikelen 63, 114 en 116 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en tot herstel van de artikelen 90 en 125 in hetzelfde besluit in het kader van de mantelzorg, *Belgisch Staatsblad* van 22 april 2015.

visant explicitement le cas des aidants-proches à partir du 1er janvier 2015⁶. Le nouvel article 90 § 3 de l'arrêté royal chômage dispose ainsi à présent que:

“§ 3. La dispense pour aidant-proche visée au § 1er est accordée pour une période de

1° un mois au moins et deux mois au plus par personne ayant besoin de soins palliatifs;

2° trois mois au moins et douze mois au plus par demande dans les autres cas.

Moyennant demande préalable, la dispense visée à l'alinéa 1er, 1°, peut, à l'expiration de la durée d'un mois, être prolongée d'une durée ininterrompue d'un mois.

Moyennant demande préalable, la dispense visée à l'alinéa 1er, 2°, peut être prolongée d'une durée ininterrompue d'au moins trois mois et de douze mois au plus. Cette prolongation est renouvelable aux mêmes conditions.

La durée cumulée des périodes de dispense accordées sur la base de l'alinéa 1er, 2°, ne peut cependant pas excéder 48 mois.(...)”

La présente proposition de loi prévoit que la période indemnisable de 36 mois est prolongée de la période couverte par une dispense aidant-proche au sens de l'article 90 de l'arrêté royal chômage tel que modifié par l'arrêté royal du 15 avril 2015.

B. Rappel de la réglementation applicable en matière de prolongation, d'extension et de droit additionnel en matière d'allocations d'insertion

B.1. Les hypothèses de prolongation de la période de 36 mois

L'article 63 § 2, alinéa 3, 1°, de l'arrêté royal chômage dispose que la période indemnisable de 36 mois est prolongée de la durée des événements, quelle que soit leur durée, visés à l'article 116, § 2 de l'arrêté royal lorsque ces derniers se situent ou commencent pendant la période initiale de 36 mois.

⁶ Voy. Arrêté royal du 15 avril 2015 modifiant les articles 63, 114 et 116, de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage et rétablissant les articles 90 et 125 dans le même arrêté dans le cadre de l'aidant proche, *Moniteur belge* du 22 avril 2015.

Worden bedoeld in artikel 116, § 2 en geven aanleiding tot een verlenging van de periode van 36 maanden:

1° de volgende tewerkstellingen:

- a) een tewerkstelling als voltijdse werknemer;
- b) een voltijdse tewerkstelling als minder-valide werkloze met toepassing van artikel 78 van hetzelfde koninklijk besluit;
- c) een periode van tewerkstelling als deeltijdse werknemer met behoud van rechten, voor dewelke de inkomensgarantie-uitkering niet is toegekend;

2° de volgende gebeurtenissen:

- a) samenwonen in het buitenland met een Belg werkzaam in het kader van de stationering van de Belgische Strijdkrachten;
- b) de uitoefening van een beroep dat niet valt onder de sociale zekerheid, sector werkloosheid;
- c) een hervatting van een studie met volledig leerplan gedurende dewelke geen enkele uitkering is toegekend.

3° de periode tijdens dewelke een werknemer onderbrekingsuitkeringen geniet omdat hij zijn beroepsloopbaan onderbreekt of zijn arbeidsprestaties vermindert, ongeacht de duur van die periode.

Hoewel de volgende situaties vermeld staan in artikel 116, § 2, worden ze uitdrukkelijk uitgesloten bij artikel 63, § 2, tweede lid, 1°, en geven ze dus geen aanleiding tot een verlenging van de periode van 36 maanden:

- a) het genot van de vrijstelling bedoeld in artikel 90 voor de werkloze die mantelzorg verleent;
- b) de beroepsopleidingsperiode.

Voorts bepaalt artikel 63, § 2, derde lid, 2°, van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering het volgende: “de ononderbroken periode van werkhervatting als deeltijdse werknemer met behoud van rechten met inkomensgarantie-uitkering, gedurende ten minste zes maanden, die vooraf gaat aan een uitkeringsaanvraag als volledig werkloze na het einde van de tewerkstelling, op voorwaarde dat de deeltijdse arbeidsregeling gemiddeld per week:

- a) ofwel ten minste één derde bedraagt van het normaal gemiddeld wekelijks aantal arbeidsuren van de maatman;

Sont visés à l'article 116, § 2, et donnent lieu à prolongation de la période de 36 mois:

1° les occupations suivantes:

- a) une occupation comme travailleur à temps plein;
- b) une occupation à temps plein en tant que chômeur handicapé, en application de l'article 78 du même arrêté;
- c) une période d'occupation comme travailleur à temps partiel avec maintien des droits pour laquelle l'allocation de garantie de revenus n'est pas octroyée;

2° les événements suivants:

- a) la cohabitation à l'étranger avec un Belge y occupé dans le cadre du stationnement des Forces armées belges;
- b) l'exercice d'une profession qui n'est pas assujettie à la sécurité sociale, secteur chômage;
- c) une reprise d'études de plein exercice pendant laquelle aucune allocation n'est octroyée;

3° la période pendant laquelle un travailleur bénéficie d'allocations d'interruption parce qu'il interrompt sa carrière professionnelle ou réduit ses prestations de travail, quelle que soit la durée de cette période.

Bien que visées à l'article 116, § 2, les situations suivantes sont expressément exclues par l'article 63, § 2 alinéa 2, 1°, et ne donnent donc pas lieu à prolongation de la période de 36 mois:

- a) la période de dispense en application de l'article 90 (il s'agit de la dispense pour aidant-proche);
- b) la période de formation professionnelle.

L'article 63 § 2, alinéa 3, 2°, de l'arrêté royal chômage prévoit également que la période indemnisable de 36 mois est prolongée de la période ininterrompue de reprise de travail comme travailleur à temps partiel avec maintien des droits avec une allocation de garantie de revenus pendant au moins 6 mois, qui précède une demande d'allocations comme chômeur complet après la fin de l'occupation, à la condition que le régime de travail à temps partiel comporte en moyenne par semaine:

- a) ou bien au moins un tiers du nombre moyen normal des heures de travail hebdomadaire de la personne de référence;

b) ofwel ten minste één vierde bedraagt van het normaal gemiddeld wekelijks aantal arbeidsuren van de maatman, voor zover deze afwijking op de één derde grens werd verleend voor de bedrijfstakken, de bedrijfspategorie of de ondernemingstak waarin de tewerkstelling plaatsvond”.

B.2. Mogelijke situaties van verlenging na afloop van het krediet van 36 maanden

Voorts voorziet artikel 63, § 2, vierde lid, in mogelijke situaties waarin de vergoedbare periode na afloop van het krediet kan worden verlengd. Het bepaalt het volgende: “De jonge werknemer, die bij het verstrijken van de periode van 36 maanden, bedoeld in het eerste lid, in voorkomend geval verlengd in toepassing van het vorig lid of van dit lid:

1° een vrijstelling geniet op grond van de artikelen 91, 92, 93, 94 of 97, kan het recht op uitkeringen behouden tot aan het einde van de periode van deze vrijstelling;”.

Het gaat hierbij met name om de vrijstellingen om een beroepsopleiding of een studie met volledig leerplan te volgen, dan wel een andere door de directeur van het werkloosheidsbureau aanvaarde opleiding. Een dergelijke vrijstelling kan worden verkregen voor een beroepsopleiding die wordt gevolgd op grond van een overeenkomst gesloten tussen de begunstigde en de voor de beroepsopleiding bevoegde dienst (*Arbeitsamt*, FOREm, IBFFP of VDAB). Er kan sprake zijn van een beroepsopleiding die is georganiseerd of gesubsidieerd door de FOREm, de VDAB, het ADG of *Bruxelles Formation* (het IBFFP), dan wel van een individuele beroepsopleiding in een onderneming of in een door de FOREm, de VDAB, het ADG of *Bruxelles Formation* (het IBFFP) erkende onderwijsinstelling en die is erkend door de directeur van het werkloosheidsbureau.

Indien de opleiding niet aan die definitie voldoet, kan de begunstigde eventueel een vrijstelling verkrijgen als hij aantoonde dat die opleiding zijn kansen om opnieuw op de arbeidsmarkt aan de slag te kunnen, verhoogt, zij het dat dan andere voorwaarden in acht moeten worden genomen.

Tevens moet worden gepreciseerd dat die aangelegenheid vanaf 1 juli 2014 naar de gewesten werd overgeheveld in het kader van de Zesde Staatshervorming. De gewesten zijn bevoegd om te bepalen welke studies en beroepsopleidingen voor een vrijstelling in aanmerking komen. Niettemin is voorzien in een overgangsfase tijdens welke de RVA die bevoegdheid voorlopig blijft uitoefenen. De RVA blijft dus met de uitvoering van die

b) ou bien au moins un quart du nombre moyen normal des heures de travail hebdomadaire de la personne de référence; pour autant que cette dérogation à la limite d'un tiers ait été accordée par convention collective de travail sectorielle pour les branches d'activité, la catégorie d'entreprise ou la branche d'entreprise dans lesquelles était presté l'emploi.

B.2. Les hypothèses d'extension à l'expiration du crédit de 36 mois

Par ailleurs, l'article 63 § 2, alinéa 4, prévoit des hypothèses d'extension de la période indemnisable à l'expiration du crédit de 36 mois. Il stipule que le jeune travailleur qui, au moment de l'expiration de la période de 36 mois, le cas échéant prolongée en application de ce qui précède:

1° bénéficie d'une dispense sur la base des articles 91, 92, 93, 94 ou 97 de l'arrêté royal chômage, peut maintenir le droit aux allocations jusqu'à la fin de la période de cette dispense;

Sont ici visées notamment les dispenses pour suivre une formation professionnelle, des études de plein exercice, ou une autre formation acceptée par le directeur du bureau de chômage. Une telle dispense peut être obtenue pour une formation professionnelle suivie sur la base d'un contrat conclu entre le bénéficiaire et le service compétent pour la formation professionnelle (*Arbeitsamt*, FOREM, IBFFP ou VDAB). Il peut être question d'une formation professionnelle organisée ou subventionnée par le FOREM, le VDAB, l'ADG ou Bruxelles formation (l'IBFFP) ou d'une formation professionnelle individuelle dans une entreprise ou dans un établissement d'enseignement, reconnue par le FOREM, le VDAB, l'ADG ou Bruxelles formation (l'IBFFP) et agréée par le directeur du bureau du chômage.

Si la formation ne répond pas à cette définition, le bénéficiaire peut éventuellement obtenir une dispense s'il démontre que cette formation augmente ses chances de réintégrer le marché du travail moyennant toutefois le respect d'autres conditions.

Il faut préciser en outre que cette matière a été transférée aux Régions à partir du 1er juillet 2014 dans le cadre de la 6ème Réforme de l'État. Les Régions sont compétentes pour déterminer quelles études et formations professionnelles peuvent donner lieu à une dispense. Une phase transitoire pendant laquelle l'ONEM continue provisoirement d'exercer cette compétence a cependant été prévue. L'ONEM reste donc chargé

materie belast totdat het gewest operationeel in staat zal zijn die bevoegdheid uit te oefenen.

Artikel 97 betreft de vrijstelling die kan worden toegekend aan de volledig werkloze, die recht heeft op een inschakelingsuitkering, voor de periode tijdens dewelke hij, om beroepservaring op te doen, actief is als coöperant-jonge werkzoekende, op voorwaarde dat de activiteit wordt verricht in het kader van een erkend project inzake ontwikkelingssamenwerking en dat aan bepaalde reglementaire voorwaarden wordt voldaan.

2° een inkomensgarantie-uitkering geniet als deeltijdse werknemer met behoud van rechten, waarbij de referte-uitkering bedoeld in artikel 131*bis*, § 2 van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering, een inschakelingsuitkering betreft, kan het recht op uitkeringen behouden tot aan het einde van de ononderbroken periode van deeltijdse tewerkstelling met behoud van rechten;

3° door de bevoegde gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling beschouwd wordt als werkzoekende met acute of chronische ernstige medische, mentale, psychische of psychiatrische problemen, in voorkomend geval gecombineerd met sociale problemen, die positief meewerkt in een door deze dienst georganiseerd of erkend, hieraan aangepast traject, kan het recht op uitkeringen behouden tot aan het verstrijken van een vaste periode van twee jaar, te rekenen van datum tot datum, vanaf het verstrijken van de in voorkomend geval in toepassing van het vorig lid of van dit lid verlengde periode van 36 maanden. Het College van leidende ambtenaren opgericht krachtens het protocol van 22 december 1988 tot regeling van de betrekkingen tussen de instellingen ontstaan uit de herstructurering van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, dient, na advies van het beheerscomité, met eenparigheid van stemmen te bepalen wat bedoeld wordt met “werkzoekende met acute of chronische ernstige medische, mentale, psychische of psychiatrische problemen, in voorkomend geval gecombineerd met sociale problemen” en met “een door deze dienst georganiseerd of erkend, hieraan aangepast traject”;

4° een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 33 % vertoont, vastgesteld door de voor het werkloosheidsbureau aangewezen geneesheer, overeenkomstig de in artikel 141 bedoelde procedure, en die positief meewerkt in een door de bevoegde gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling georganiseerd of erkend, hieraan aangepast traject, kan het recht op uitkeringen behouden tot aan het verstrijken van een vaste periode van twee jaar, te rekenen van

de l'exécution de cette matière jusqu'au moment où la Région sera opérationnellement en mesure d'exercer cette compétence.

L'article 97 vise quant à lui la dispense qui peut être accordée au chômeur complet, ayant droit aux allocations d'insertion, pour la période pendant laquelle, en vue d'acquérir une expérience professionnelle, il est actif comme coopérant — jeune demandeur d'emploi, à condition que l'activité soit effectuée dans le cadre d'un projet de coopération au développement reconnu et moyennant le respect de certaines conditions réglementaires.

2° bénéficie d'une allocation de garantie de revenus comme travailleur à temps partiel avec maintien des droits, dont l'allocation de référence, visée à l'article 131*bis*, § 2, de l'arrêté royal chômage, est une allocation d'insertion, peut maintenir le droit aux allocations jusqu'à la fin de la période ininterrompue de travail à temps partiel avec maintien des droits;

3° est considéré par le service régional de l'emploi compétent comme un demandeur d'emploi ayant des problèmes sérieux, aigus ou chroniques de nature médicale, mentale, psychique ou psychiatrique, le cas échéant combiné avec des problèmes sociaux, qui collabore positivement à un trajet approprié, organisé ou reconnu par ce service, peut maintenir le droit aux allocations jusqu'à l'expiration d'une période fixe de deux ans, calculée de date à date, à partir de l'expiration de la période de 36 mois, le cas échéant prolongée en application de l'alinéa précédent ou du présent alinéa. Le Collège des fonctionnaires dirigeants créé en vertu du Protocole du 22 décembre 1998 réglant les relations entre les institutions nées de la restructuration de l'Office national de l'Emploi, doit déterminer, après avis du Comité de gestion, à l'unanimité des voix, ce qu'il faut entendre par “demandeur d'emploi ayant des problèmes sérieux, aigus ou chroniques de nature médicale, mentale, psychique ou psychiatrique, le cas échéant combiné avec des problèmes sociaux” et par “trajet approprié, organisé ou reconnu par ce service”;

4° justifie d'une inaptitude permanente au travail d'au moins 33 % constatée par le médecin affecté au bureau du chômage, conformément à la procédure prévue à l'article 141 et collabore positivement à un trajet approprié, organisé ou reconnu par le service régional de l'emploi compétent, peut maintenir le droit aux allocations jusqu'à l'expiration d'une période fixe de deux ans, calculée de date à date, à partir de l'expiration de la période de 36 mois, le cas échéant prolongée en

datum tot datum, vanaf het verstrijken van de in voorkomend geval in toepassing van het vorig lid of van dit lid verlengde periode van 36 maanden. Het College van leidende ambtenaren opgericht krachtens het protocol van 22 december 1988 tot regeling van de betrekkingen tussen de instellingen ontstaan uit de herstructurering van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, dient, na advies van het beheerscomité, met eenparigheid van stemmen te bepalen wat bedoeld wordt met “een door deze dienst georganiseerd of erkend, hieraan aangepast traject”.

De jonge werknemer die toegelaten werd op grond van artikel 36, wordt ter gelegenheid van een latere uitkeringsaanvraag met het oog op de uitputting van de resterende rechten, toelaatbaar beschouwd indien hij een vrijstelling van wachttijd overeenkomstig artikel 42 geniet, of indien hij de leeftijd van 25 jaar nog niet heeft bereikt.

B.3. *Het additioneel recht*

Artikel 63, § 3, bepaalt ten slotte dat een additioneel recht van 6 maanden, gerekend van datum tot datum, wordt toegekend vanaf de datum van de nieuwe uitkeringsaanvraag, indien de jonge werknemer gelijktijdig voldoet aan de volgende voorwaarden:

1° de jonge werknemer wordt toelaatbaar beschouwd aangezien hij een vrijstelling van wachttijd overeenkomstig artikel 42 geniet, of de leeftijd van 25 jaar nog niet heeft bereikt;

2° de jonge werknemer toont 156 arbeids- of gelijkgestelde dagen in de zin van de artikelen 37 en 38 aan, in de periode van 24 maanden die voorafgaan aan de uitkeringsaanvraag; in afwijking van artikel 38 wordt hierbij geen rekening gehouden met de navermelde gelijkgestelde dagen:

a) de dagen waarvoor een uitkering als volledig werkloze werd toegekend;

b) de dagen waarvoor een ziekte- of invaliditeitsuitkering als volledig werkloze werd toegekend; deze dagen leiden evenwel tot een verlenging van de referteperiode van 24 maanden;

c) de dagen waarvoor de werknemer een ziekte- of invaliditeitsuitkering krijgt; deze dagen leiden evenwel tot een verlenging van de referteperiode van 24 maanden.

application de l’alinéa précédent ou du présent alinéa. Le Collège des fonctionnaires dirigeants créé en vertu du Protocole du 22 décembre 1998 réglant les relations entre les institutions nées de la restructuration de l’Office national de l’emploi, doit déterminer, après avis du Comité de gestion, à l’unanimité des voix, ce qu’il faut entendre par “trajet approprié, organisé ou reconnu par ce service”.

Le jeune travailleur qui a été admis sur la base de l’article 36 est, lors d’une demande d’allocations ultérieure en vue d’épuiser les droits restants, considéré comme admissible s’il bénéficie d’une dispense de stage conformément à l’article 42 ou s’il n’a pas encore atteint l’âge de 25 ans.

B.3. *Le droit additionnel*

Enfin, l’article 63, § 3, prévoit qu’un droit additionnel de 6 mois, calculé de date à date, est accordé à partir de la date de la nouvelle demande d’allocations, si le jeune travailleur satisfait simultanément aux conditions suivantes:

1° le jeune travailleur est considéré comme admissible étant donné qu’il bénéficie d’une dispense de stage conformément à l’article 42 de l’arrêté royal chômage ou qu’il n’a pas encore atteint l’âge de 25 ans;

2° le jeune travailleur prouve 156 journées de travail ou journées assimilées au sens des articles 37 et 38, dans la période de 24 mois qui précèdent la demande d’allocations; par dérogation à l’article 38, il n’est pas tenu compte des journées assimilées mentionnées ci-après:

a) les journées pour lesquelles une allocation comme chômeur complet a été octroyée;

b) les journées pour lesquelles une allocation de maladie ou d’invalidité comme chômeur complet a été octroyée; ces journées prolongent toutefois la période de référence de 24 mois;

c) les journées pour lesquelles la travailleur a bénéficié d’une allocation de maladie ou d’invalidité; ces journées prolongent toutefois la période de référence de 24 mois.

De jonge werknemer die bij het verstrijken van de periode van 6 maanden bedoeld in het eerste lid, een vrijstelling geniet op grond van de artikelen 91, 92, 93, 94 of 97, kan het recht op uitkeringen behouden tot aan het einde van de periode van deze vrijstelling.

C. Door dit wetsvoorstel voorgestane maatregelen

Primo strekt dit wetsvoorstel ertoe het actieve zoekgedrag van de begunstigde van de inschakelingsuitkering zwaarder te doen doorwegen, alsook de band aan te halen tussen het stelsel van de inschakelingsuitkering en de arbeidsmarkt, aan de hand van de volgende maatregelen:

— De vergoedbare periode van 36 maanden wordt verlengd, wanneer de begunstigde van de uitkering in de vergoedbare periode is vrijgesteld, teneinde een beroepsopleiding, een studie met voltijds leerplan of een andere opleiding te volgen die door de directeur van het werkloosheidsbureau is aanvaard, dan wel is vrijgesteld als coöperant-jonge werkzoekende in het kader van een erkend ontwikkelingssamenwerkingsproject, waarbij de periode niet langer alleen wordt verlengd als de betrokkene is vrijgesteld op het moment dat de periode van 36 maanden afloopt, zoals dat nu het geval is. In de huidige stand van de reglementering wordt de begunstigde er immers toe aangezet een opleiding te volgen net voordat de vergoedbare periode van 3 jaar afloopt, teneinde aanspraak te kunnen maken op de eerder toegelichte verlenging.

Dankzij deze maatregel zal de jongere ertoe worden aangezet een opleiding te volgen van bij de aanvang van de vergoedbare periode, of op zijn minst, op een eerder tijdstip van die periode, aangezien zulks hem met name een verlenging oplevert die overeenkomt met de opleidingsduur. Voorts moet, net zoals dat het geval is voor de dagen waarmee voor de inschakelingstijd rekening wordt gehouden, de vergoedbare periode worden verlengd met de dagen waarvoor de jongere een vrijstelling heeft gekregen om een “vrijwillige militaire inzet” te vervullen. Gedurende die periode kan de jongere aanspraak maken op een inschakelingsuitkering. Het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering wordt in die zin aangepast.

— De begunstigde van de werkloosheidsuitkering wordt *ad hoc* vrijgesteld en de periode van 36 maanden wordt verlengd wanneer de begunstigde van de werkloosheidsuitkering een onbetaalde stage in

Le jeune travailleur qui, au moment de l'expiration de la période de 6 mois visée à l'alinéa 1er, bénéficie d'une dispense sur la base des articles 91, 92, 93, 94 ou 97, peut maintenir le droit aux allocations jusqu'à la fin de la période de cette dispense.

C. Mesures préconisées dans la présente proposition de loi

Premièrement, la présente proposition de loi entend augmenter le poids accordé au comportement actif du bénéficiaire des allocations d'insertion et intensifier le lien entre les allocations d'insertion et le marché de l'emploi par le biais des mesures suivantes:

— Prévoir une prolongation de la période de 36 mois lorsque le bénéficiaire des allocations a joui durant la période indemnisable d'une dispense en vue de suivre une formation professionnelle, des études de plein exercice, une autre formation acceptée par le directeur du bureau de chômage, ou d'une dispense de coopérant — jeune demandeur d'emploi dans le cadre d'un projet de coopération au développement reconnu, et non plus uniquement une extension si la dispense est en cours au moment de l'expiration de la période de 36 mois comme c'est actuellement le cas. En effet, en l'état actuel de la réglementation, le bénéficiaire est incité à entamer une formation juste avant l'échéance de la période de 3 ans pour bénéficier de l'extension expliquée ci-avant.

Par cette mesure, le jeune sera incité à entamer une formation dès le début de la période indemnisable, ou, à tout le moins, plus tôt, étant donné que cela lui permettra notamment d'obtenir une prolongation équivalente à la durée de la formation. Par ailleurs, il est prévu que tout comme pour les jours pris en compte pour la période de stage d'insertion, la période indemnisable doit être prolongée des jours pendant lesquels le jeune a obtenu une dispense en vue d'effectuer un “engagement volontaire militaire”. Pendant cette période, le jeune peut bénéficier des allocations d'insertion. Le texte de l'arrêté royal chômage est modifié en ce sens.

— Prévoir une dispense *ad hoc* et une prolongation de la période de 36 mois lorsque le bénéficiaire des allocations de chômage réalise un stage non rémunéré en Belgique, que ce stage accroît les possibilités pour

België vervult, als die stage de kansen van de jongere op inschakeling op de arbeidsmarkt verbetert en als die stage wordt aanvaard door de directeur van het werkloosheidsbureau.

— Ten slotte, en nog steeds om de activeringsinspanningen aan te moedigen, bepaalt dit wetsvoorstel dat de begunstigde van een inschakelingsuitkering na drie opeenvolgende gunstige evaluaties van zijn zoekgedrag in de vergoedbare periode (op grond van artikel 59bis/1 van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering) een bijkomend krediet van 12 maanden krijgt (additioneel recht), dat aldus aan de vergoedbare periode van 36 maanden wordt toegevoegd. Dit is een coherente maatregel, aangezien de begunstigten van een werkloosheidsuitkering gedurende 24 maanden zijn vrijgesteld van de controle van hun zoekgedrag wanneer ze drie opeenvolgende malen gunstig werden geëvalueerd.

Secundo strekt dit wetsvoorstel ertoe het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering te wijzigen om de vergoedbare periode te verlengen wanneer de begunstigde vrijgesteld is als mantelzorger, voor de duur van de vrijstelling.

II. Leeftijd waarop de uitkering voor het eerst wordt aangevraagd

Het koninklijk besluit van 30 december 2014 (*Belgisch Staatsblad* van 31 december 2014) heeft de maximumleeftijd waarop de inschakelingsuitkering voor het eerst kan worden aangevraagd, verlaagd van 30 jaar naar 25 jaar. De betrokkene moet dus zijn stage (van één jaar) hebben voltooid vóór de leeftijd van 25 jaar, wat in de praktijk betekent dat hij zijn studie vóór de leeftijd van 24 jaar moet hebben afgemaakt. Deze maatregel is niet gerechtvaardigd, aangezien hij tot gevolg heeft dat de jongeren die hebben geopteerd voor een master- of een doctoraatsstudie worden bestraft. De studenten die een masteropleiding volgen (van 5 jaar, aangevangen op de leeftijd van 18 jaar + een studie van 5 jaar), kunnen het zich dan niet veroorloven zelfs maar één jaar te verspelen. Als ze zelfs maar één jaar verspelen, zullen ze immers al te oud zijn om hun aanvraag in te dienen; als dat het geval is, zullen ze afstuderen op 24 jaar (en niet op 23 jaar), waardoor ze na hun eenjarige stage de leeftijd van 25 jaar zullen hebben bereikt en dus uit de boot zullen vallen om dan hun aanvraag in te dienen.

De minister van Werk heeft onlangs verklaard dat de RVA heeft geraamd dat de verlaging van de leeftijdslimiet van 30 naar 25 jaar voor de eerste inschakelingsuitkeringsaanvragen het aantal werklozen met 5 244 per jaar zal doen dalen. Om de impact van deze maatregel

le chômeur de s'insérer sur le marché de l'emploi et qu'il est accepté par le directeur du bureau de chômage.

— Enfin, dans cette même optique d'encourager les efforts d'activation, cette proposition de loi prévoit que, en cas de trois évaluations positives consécutives du comportement de recherche d'emploi durant la période indemnisable (sur base de l'article 59bis/1 de l'arrêté royal chômage), le bénéficiaire des allocations d'insertion reçoit un crédit supplémentaire de 12 mois (droit additionnel), qui vient ainsi s'ajouter aux 36 mois. Cette mesure est cohérente étant donné que les bénéficiaires d'allocations de chômage, bénéficient d'une dispense du contrôle de comportement de recherche d'emploi, pendant 24 mois, en cas d'évaluations positives successives à trois reprises.

Deuxièmement, la présente proposition de loi entend modifier l'arrêté royal chômage afin que la période indemnisable soit prolongée lorsqu'il est question d'un bénéficiaire d'une dispense aidant proche, pour la durée couverte par ladite dispense.

II. Age de la première demande

L'arrêté royal du 30 décembre 2014 (*Moniteur belge* du 31 décembre 2014) a abaissé l'âge maximum auquel les allocations d'insertion peuvent être demandées pour la première fois de 30 à 25 ans. La personne concernée doit donc avoir fini son stage (d'un an) avant l'âge de 25 ans, il faut donc en pratique qu'elle ait achevé ses études avant l'âge de 24 ans. Cette mesure ne se justifie pas dans la mesure où elle a pour effet de pénaliser les jeunes ayant décidé d'accomplir des études de type master ou doctorat. En effet, les étudiants réalisant un master (5 ans, soit 18 ans + 5 ans d'études), ne peuvent se permettre de rater la moindre année. En effet, s'ils ratent ne serait-ce qu'une année, il sera trop tard pour introduire leur demande: dans cette hypothèse, ils finissent leurs études à 24 ans (au lieu de 23 ans), de sorte qu'au terme du stage d'un an, ils ont 25 ans accompli et sont donc hors-délai pour introduire leur demande à ce moment-là.

Le ministre de l'Emploi a récemment précisé que "*selon des estimations réalisées par l'Onem, l'abaissement de la limite d'âge de 30 à 25 ans pour les premières demandes d'allocations d'insertion entraînera une baisse annuelle de 5 244 chômeurs*" (...). "*Pour l'impact sur*

voor de volledige regeerperiode te berekenen, mag dat cijfer van 5 244 met 5 worden vermenigvuldigd, waardoor tegen 2019 nog eens 26 220 werklozen niet meer in aanmerking zullen komen.

Hoewel het zeker niet in de bedoeling ligt “mislukken te belonen”, lijkt het niettemin billijk te stellen dat elkeen over een redelijk recht op mislukken moet beschikken. Het kan trouwens veel eerder in de schoolloopbaan van de jongere mis gaan, zoals in het lager of in het secundair onderwijs. De regeling zou het tevens mogelijk maken rekening te houden met de situatie van de jongeren die langer op de schoolbanken zitten, bijvoorbeeld omdat ze hun laatste jaar nog eens overdoen in het buitenland.

Voorts getuigt de voormelde maatregel van willekeur, aangezien wie op het einde van het jaar (na 1 augustus) is geboren, eventueel een jaar kan verliezen. Wie zijn studie beëindigt in juni en zich vervolgens ten vroegste op 1 augustus kan inschrijven, is immers nog geen 24 jaar, ook al is de betrokkene één jaar kwijt. Het is moeilijk te vatten welke logische redenering ten grondslag zou kunnen liggen aan dat verschil in behandeling van wie in het begin en wie op het einde van een burgerlijk jaar geboren is.

Aldus beoogt dit wetsvoorstel de maximumleeftijd voor de eerste aanvraag op 28 jaar vast te leggen, hetgeen een redelijk recht op mislukken biedt en/of het mogelijk maakt rekening te houden met een eventueel langer traject wegens in het buitenland gevolgd extra schooljaren (ten hoogste drie jaar over heel het traject).

III. Voorwaarden om in aanmerking te komen voor wie jonger dan 21 jaar is

Op grond van artikel 1, 2°, van het koninklijk besluit van 30 december 2014 zal vanaf 1 september 2015 een jongere van minder dan 21 jaar die een inschakeling-suitkering aanvraagt in het bezit moeten zijn van een diploma van het hoger secundair onderwijs, ofwel een alternerende opleiding met succes hebben voleindigd. Een jongere die niet aan die voorwaarde voldoet maar wel zijn studie heeft voleindigd, zal een nieuwe aanvraag mogen indienen zodra hij de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt.

Met het oog op de activering van de jongeren is het kennelijk wenselijk in een derde mogelijkheid te voorzien, te weten het recht op een inschakelingsuitkering verlenen indien de jongere van minder dan 21 jaar tijdens de volledige duur van zijn beroepsinschakelings-tijd een opleiding heeft volbracht die recht kan geven op

l'ensemble de la législature, ce chiffre de 5 244 peut être multiplié par 5". Ce qui nous fait donc un total de 26 220 chômeurs exclus supplémentaires d'ici 2019".

Toutefois, s'il est certain qu'il ne faut pas "rémunérer l'échec", il semble juste de prévoir un droit raisonnable à l'échec, qui peut d'ailleurs avoir eu lieu beaucoup plus tôt dans le cursus du jeune, par exemple, lors des études primaires ou secondaires. Cela permet également de prendre en compte la situation des jeunes dont le cursus est plus long car, par exemple, ils sont partis à l'étranger pour "une deuxième rétho".

Par ailleurs, la mesure précitée est arbitraire dans la mesure où ceux qui sont nés en fin d'année (après le 1er août) peuvent éventuellement perdre un an. En effet, s'ils terminent leur cursus en juin et peuvent alors s'inscrire le 1er août au plus tôt, ils n'ont pas encore 24 ans, même s'ils ont perdu un an... On voit difficilement quelle logique pourrait justifier cette différence de traitement entre ceux qui sont nés en début ou en fin d'année civile.

La présente proposition de loi entend ainsi fixer l'âge maximum de la première demande à 28 ans, ce qui permet d'avoir un droit raisonnable à l'échec et/ou de tenir compte de cursus éventuellement plus long en raison d'années supplémentaires réalisées à l'étranger (trois ans au maximum sur l'ensemble du cursus).

III. Conditions d'admissibilité pour les moins de 21 ans

En vertu de l'article 1er, 2°, de l'arrêté royal du 30 décembre 2014, à partir du 1er septembre 2015, le jeune de moins de 21 ans qui demandera les allocations d'insertion devra être en possession soit d'un diplôme de l'enseignement secondaire supérieur, soit avoir terminé avec succès une formation en alternance. Le jeune qui ne satisfera pas à cette condition mais qui aura terminé des études pourra introduire une nouvelle demande lorsqu'il aura atteint l'âge de 21 ans.

Dans une optique d'activation des jeunes, il paraît opportun de prévoir une troisième possibilité, à savoir celle d'ouvrir le droit aux allocations d'insertion si le jeune de moins de 21 ans a réalisé, pendant l'intégralité de son stage d'insertion, une formation pouvant donner lieu à une dispense sur la base des articles 91 à 94 de

een vrijstelling op grond van de artikelen 91 tot 94 van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering (zie punt B.2 voor meer bijzonderheden dienaangaande).

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikelen 2, 1°, 3, 2° en 3, 3°

Die artikelen strekken ertoe de maximumleeftijd waarop voor het eerst een inschakelingsuitkering kan worden aangevraagd, op te trekken van 25 tot 28 jaar.

Artikel 2, 2°

Dit artikel beoogt de mogelijkheid toe te voegen om het recht op een inschakelingsuitkering te openen indien de jongere van minder dan 21 jaar tijdens de volledige duur van zijn beroepsinschakelingstijd een opleiding heeft volbracht die recht kan geven op een vrijstelling op grond van de artikelen 91 tot 94 van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering.

Artikel 3, 1°

Dit artikel voorziet in een verlenging van de periode van 36 maanden wanneer de begunstigde van de uitkering in de vergoedbare periode om een van de volgende redenen is vrijgesteld: om een beroepsopleiding, een studie met voltijds leerplan of een andere opleiding te volgen die door de directeur van het werkloosheidsbureau is aanvaard, als coöperant-jonge werkzoekende in het kader van een erkend ontwikkelingssamenwerkingsproject, voor een onbezoldigde stage in België of om een “vrijwillige militaire inzet” te vervullen op grond van artikel 94*bis* van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering.

Met dit artikel wordt ook een ander aspect van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering gewijzigd, zodat de vergoedbare periode wordt verlengd in geval de begunstigde is vrijgesteld omdat hij optreedt als mantelzorger; die verlenging duurt tot wanneer hij niet meer als mantelzorger optreedt.

Artikel 3, 4°

Dit artikel beoogt de invoeging van een § 7 in artikel 63 van het koninklijk besluit houdende de werkloosheidsreglementering teneinde te voorzien in een

l'arrêté royal chômage (voy. le point B.2. pour plus de détails à cet égard).

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Articles 2, 1°, 3, 2° et 3, 3°

Ces articles relèvent l'âge maximum auquel les allocations d'insertion peuvent être demandées pour la première fois de 25 à 28 ans.

Article 2, 2°

Cet article ouvre le droit aux allocations d'insertion si le jeune de moins de 21 ans a réalisé, pendant l'intégralité de son stage d'insertion, une formation pouvant donner lieu à une dispense sur la base des articles 91 à 94 de l'arrêté royal chômage.

Article 3, 1°

Cet article prévoit une prolongation de la période de 36 mois lorsque le bénéficiaire des allocations a joui durant la période indemnisable d'une dispense en vue de suivre une formation professionnelle, des études de plein exercice, une autre formation acceptée par le directeur du bureau de chômage, d'une dispense de coopérant — jeune demandeur d'emploi dans le cadre d'un projet de coopération au développement reconnu, d'une dispense pour stage non rémunéré en Belgique ou d'une dispense en vue d'effectuer un “engagement volontaire militaire” sur la base de l'article 94*bis* de l'arrêté royal chômage.

Cet article modifie également l'arrêté royal chômage afin que la période indemnisable soit prolongée lorsqu'il est question d'un bénéficiaire d'une dispense aidant proche, pour la durée couverte par ladite dispense.

Article 3, 4°

Cet article insère un § 7 au sein de l'article 63 de l'arrêté royal chômage afin de prévoir un droit additionnel de 12 mois lorsque le bénéficiaire obtient trois

additioneel recht van 12 maanden wanneer de begunstigde tijdens de vergoedbare periode drie opeenvolgende gunstige evaluaties krijgt.

Artikel 4

Tevens wordt voorgesteld artikel 94*bis* te wijzigen om er uitdrukkelijk in te voorzien dat de jongere die een inschakelingsuitkering krijgt, ook de in dit artikel bedoelde vrijstelling kan verkrijgen.

Artikel 5

Artikel 5 strekt tot invoeging van een nieuw artikel 94*ter*, dat de vrijstelling bepaalt die van toepassing is op de begunstigde van een inschakelingsuitkering die een door de directeur van het werkloosheidsbureau aanvaarde onbezoldigde stage verricht, waardoor de werkloze meer mogelijkheden krijgt om op de arbeidsmarkt aan de slag te gaan.

Artikelen 6 en 7

Die artikelen behoeven geen nadere toelichting.

évaluations positives successives durant la période indemnisable.

Article 4

L'article 94*bis* est également modifié pour prévoir explicitement que le jeune bénéficiaire d'allocations d'insertion peut également obtenir la dispense prévue par cet article.

Article 5

Cet article instaure un nouvel article 94*ter* qui prévoit la dispense applicable au bénéficiaire des allocations d'insertion qui réalise un stage non rémunéré en Belgique, qui accroît les possibilités pour le chômeur de s'insérer sur le marché de l'emploi et qui est accepté par le directeur du bureau de chômage.

Articles 6 et 7

Ces articles ne nécessitent pas de commentaires particuliers.

Catherine FONCK (cdH)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 36 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, het laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 30 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°. in § 1, eerste lid, 5°, worden de woorden “25 jaar” vervangen door de woorden “28 jaar”;

2°. § 1/1 wordt aangevuld met een punt 4°, luidende:

“4° ofwel tijdens de hele in § 1, eerste lid, 4°, bedoelde periode een beroepsopleiding of een studie met voltijds leerplan heeft gevolgd die overeenkomstig de artikelen 91 tot 94 aanleiding kunnen geven tot een vrijstelling.”.

Art. 3

In artikel 63 van hetzelfde besluit, laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van 15 april 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°. in § 2, derde lid:

a. in het punt 1°, worden de woorden “, met uitsluiting van: a) de periode van vrijstelling in toepassing van artikel 90; b) de periode van beroepsopleiding” weggelaten;

b. dit lid wordt aangevuld met een punt 3°, luidende:

“3° de door een in de artikelen 90, 91, 92, 93, 94, 94bis, 94ter of 97 bedoelde vrijstelling gedekte periode.”;

2°. in § 2, vierde lid, worden de woorden “25 jaar” vervangen door de woorden “28 jaar”;

3°. in § 3, eerste lid, 1°, worden de woorden “25 jaar” vervangen door de woorden “28 jaar”;

4°. dit artikel wordt aangevuld met een § 7, luidende:

“§ 7. In afwijking van § 2 wordt evenwel ambtshalve een additioneel recht van 12 maanden, gerekend van

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 36 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, modifié en dernier par l'arrêté royal du 30 décembre 2014, sont apportées les modifications suivantes:

1. au § 1er, alinéa 1er, 5°, les mots “25 ans” sont remplacés par les mots “28 ans”;

2. le § 1er/1 est complété par un 4°, rédigé comme suit:

“4° soit qu'il a suivi, durant l'intégralité de la période visée au § 1er, alinéa 1er, 4°, une formation professionnelle ou des études de plein exercice pouvant donner lieu à une dispense conformément aux articles 91 à 94.”.

Art. 3

À l'article 63 du même arrêté, modifié en dernier par l'arrêté royal du 15 avril 2015, sont apportées les modifications suivantes:

1. au § 2, alinéa 3:

a. au 1°, les mots “à l'exception de: a) la période de dispense en application de l'article 90; b) la période de formation professionnelle” sont abrogés;

b. cet alinéa est complété par le point 3° suivant:

“3° de la période couverte par une dispense prévue aux articles 90, 91, 92, 93, 94, 94bis, 94ter ou 97.”;

2. au § 2, alinéa 4, les mots “25 ans” sont remplacés par les mots “28 ans”;

3. au § 3, alinéa 1er, 1°, les mots “25 ans” sont remplacés par les mots “28 ans”;

4. cet article est complété par un § 7, rédigé comme suit:

“§ 7 Par dérogation au § 2, un droit additionnel de 12 mois, calculé de date à date, est obtenu d'office si le

datum tot datum, toegekend indien de jongere op grond van de in artikel 59*bis*/1 bedoelde procedure drie opeenvolgende positieve evaluaties heeft gekregen.”.

Art. 4

In artikel 94*bis*, eerste lid, van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van 2 april 2014, worden tussen de woorden “De volledig werkloze” en de woorden “die een vrijwillige militaire inzet”, de woorden “die al dan niet recht heeft op de inschakelingsuitkering en” ingevoegd.

Art. 5

In hetzelfde besluit wordt een artikel 94*ter* ingevoegd, luidende:

“Art. 94*ter*. De volledig werkloze die recht heeft op een inschakelingsuitkering kan op zijn verzoek worden vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 51, § 1, tweede lid, 3° tot 6°, 56 en 58 voor de periode waarin hij in België dagen van onbetaalde stage loopt die niet passen in het kader van zijn studie, noch in dat van een beroepsopleiding als bedoeld in artikel 27, 6°, wanneer het gaat om een stage die de inschakelingsmogelijkheden van de jongere op de arbeidsmarkt verbetert, op voorwaarde dat die stage door de directeur wordt aanvaard. Bij het nemen van zijn beslissing moet die directeur rekening houden met de in artikel 94 bedoelde criteria.”.

Art. 6

De Koning wordt gemachtigd de bij deze wet bedoelde bepalingen te wijzigen.

Art. 7

Deze wet heeft uitwerking met ingang van 31 december 2014.

22 mei 2015

jeune a obtenu trois évaluations positives successives sur la base de la procédure visée à l'article 59*bis*/1.”.

Art. 4

À l'article 94*bis* du même arrêté, inséré par l'arrêté du 2 avril 2014, à l'alinéa 1er, *initio*, les mots “Le chômeur complet” sont remplacés par les mots “Le chômeur complet ayant droit ou non aux allocations d'insertion.”.

Art. 5

Dans le même arrêté est inséré un article 94*ter*, rédigé comme suit:

“Art. 94*ter* Le chômeur complet ayant droit aux allocations d'insertion peut être dispensé à sa demande de l'application des articles 51, § 1er, alinéa 2, 3° à 6°, 56 et 58 pendant la période durant laquelle il accomplit des journées de stage non rémunérées en Belgique qui ne s'inscrivent ni dans le cadre des études ni dans le cadre d'une formation professionnelle visée à l'article 27, 6°, lorsqu'il s'agit d'un stage qui accroît les possibilités pour le jeune de s'insérer sur le marché de l'emploi, pour autant que ce stage soit accepté par le directeur. Celui-ci tient compte, pour prendre sa décision, des critères visés à l'article 94.”.

Art. 6

Le Roi est habilité à modifier les dispositions visées par la présente loi.

Art. 7

La présente loi produit ses effets à partir du 31 décembre 2014.

22 mai 2015

Catherine FONCK (cdH)